

श्री
राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं
इजलास
माननीय अध्यक्ष श्री विनोद शर्मा
राजस्व सदस्य श्री राजेन्द्र पौडेल
लेखा सदस्य श्री पुष्प प्रसाद गुरागाईं
फैसला

२०७७।०७८ सालको निर्णय नं.५
पुनरावेदन नं. ०७५-RB-०२७०

मुद्दा:- मूल्य अभिवृद्धिकर (२०७०/०७१)

का.जि.का.म.न.पा. वडा नं २८ कमलादी स्थित केन्द्रीय कार्यालय रहेको मेगा बैंक
नेपाल लिमिटेड (साविकको टुरिजम डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेड) को तर्फबाट ललितपुर } पुनरावेदक
म.न.पा.वडा नं ३ बस्ने वर्ष ५० को अनुपमा खुंजेली१

विरुद्ध

श्री ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर..... १ } प्रत्यर्थी
श्री आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट, काठमाडौं.....१

उपस्थित कानून व्यवसायीहरू

पुनरावेदकका तर्फबाट: विद्वान अधिवक्ता श्री डिल्लीराम श्रेष्ठ

प्रत्यर्थी कार्यालयहरूका तर्फबाट : विद्वान उपन्यायाधिवक्ता श्री दिपक भण्डारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय:- ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर

शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी: प्रमुख कर प्रशासक श्री धनीराम शर्मा

शुरु कार्यालयको निर्णय मिति:-२०७५/०४/०४

प्रशासकीय पुनरावलोकनको निर्णय गर्ने कार्यालय र पदाधिकारी

निर्णय गर्ने कार्यालय: आन्तरिक राजस्व विभाग

निर्णय गर्ने पदाधिकारी: महानिर्देशक श्री विष्णुप्रसाद नेपाल

निर्णय मिति: २०७६/१०/२७

ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट भएको मिति २०७४/०४/१४ को निर्णय र आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट, काठमाडौंबाट प्रशासकिय पुनरावलोकनको क्रममा मिति २०७५/१०/२७ मा भएको निर्णय उपर चित्त नबुझी मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, (सं.स.) २०५२ को दफा ३२ तथा राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ९ को उपदफा (४) बमोजिम न्यायाधिकरणको क्षेत्राधिकार अन्तर्गत पुनरावेदन पत्र दर्ता भै पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्या एवं ठहर यसप्रकार रहेको छ ।

तथ्य खण्ड

१. करदाता श्री टुरिजम डेभलपमेण्ट बैंक लिमिटेडको आ.व. २०७०/७१ को मू.अ.कर तर्फ कर परीक्षण सम्पन्न भै प्रतिवेदन पेश भएको रहेछ। मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन २०५२ को दफा ८ को उपदफा (२) मा नेपाल बाहिरको दर्ता नभएको कुनै व्यक्तिबाट सेवा प्राप्त गर्ने दर्ता भएको वा दर्ता नभएको व्यक्तिले यो ऐन र यो ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम कर लाग्ने मूल्यमा भुक्तानीका बखत कर निर्धारण र असुल उपर गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ। बैंकले यस आ.व.मा SWIFT सेवा प्राप्त गरे वापतको भुक्तानी रु. ४६६,५०७।२५ मा मूल्य अभिवृद्धि कर असुल उपर गरी दाखिला गरेको देखिएन। तसर्थ कर लाग्ने सेवा प्राप्त गरे वापतको जम्मा भुक्तानी रु. ४६६,५०७।२५ मा मू.अ.कर ऐन, २०५२ को दफा २०(१) बमोजिम देहाय अनुसार रु. ६०,६४६।०० (साठी हजार छ सय छयालिस मात्र) मू.अ.कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा २९(१)(क) बमोजिम २५ प्रतिशत जरिवाना र सोही ऐनको दफा १९(२) तथा २६(२) बमोजिम लाग्ने थप दस्तुर एवं ब्याज समेत असुल उपर गर्नुपर्ने भनी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७५/०३/०३ मा भएको प्रारम्भिक कर निर्धारण आदेश।
२. ठूला करदाता कार्यालयबाट मिति २०७५/०३/०३ मा जारी भएको सूचनाको जवाफ मिति २०७५/०३/२५ मा पेश गरेको।
३. यस कार्यालयबाट मिति २०७५/०३/०३ मा जारी गरिएको प्रारम्भिक कर निर्धारण आदेशको सूचना अनुसार नै बैंकले यस आर्थिक वर्षमा Swift सेवा वापत गरेको भुक्तानी रु. ४६६,५०७।२५ मा मू.अ.कर ऐन, २०५२ को दफा २०(१) बमोजिम रु. ६०,६४६।०० मू.अ.कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा १९(२) बमोजिम रु. २४,७६४।०० थप दस्तुर तथा दफा २६(२) बमोजिम रु. ३७,९४६।०० ब्याज एवम् दफा २९(१)(क) बमोजिम २५ प्रतिशत जरिवाना रु. १५,९६२।०० समेत जम्मा रु. १३७,७९८।०० दाखिला गर्न लगाउने भनी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७५/०४/१४ मा भएको अन्तिम कर निर्धारण आदेश।
४. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७५/०४/१४ मा भएको अन्तिम कर निर्धारण आदेशमा चित्त नबुझाई मेघा बैंक नेपाल लिमिटेड (साविक टुरिजम डेभलपमेण्ट बैंक लिमिटेड) ले मू.अ.कर ऐन, २०५२ को दफा ५(३) मा उल्लेख भए बमोजिम उपदफा (१) मा जुनसुकै लेखिएको भएता पनि उल्लेखित वस्तु तथा सेवाको कारोबारमा कर लाग्ने छैन भनी वक्तीय मेगा बैंक नेपाल लिमिटेड विरुद्ध ठूला करदाता कार्यलय समेत मुद्दा मू.अ.कर (०७०/०७१) नि.नं.५ पृष्ठ ५ मध्येको पृष्ठ २

सेवालाई सम्बन्धित अनुसूची-१ को समूह ११ मा समावेश गरिएको छ र SWIFT सेवा पनि रकमान्तर गर्न प्रयोग हुने वित्तीय सेवा नै हो। तसर्थ SWIFT सेवा जस्ता वित्तीय सेवाहरूमा ठूला करदाता कार्यालयबाट माग गरिएको VAT रकम तथा व्याज र शुल्क गरी हुन आउने रु. १,३७,७१८।०० सम्बन्धी निर्णय खारेज गरी पाऊँ भनी आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाटमा मिति २०७५/०५/२६ मा निवेदन पेश गरेको।

५. वित्तीय सेवा ऐन, २०६३ ले SWIFT सेवालाई वित्तीय सेवा भनी परिभाषित नगरेकोले वित्तीय सेवा मात्र मिल्ने देखिँदैन। मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को अनुसूची १ अन्तर्गत को समूह ११(१४) ले वित्तीय सेवालाई मात्र कर छुट हुने सेवामा समावेश गरेको तर वित्तीय सेवासँग सम्बन्धित अन्य सेवालाई छुट दिएको देखिँदैन। SWIFT सेवालाई वित्तीय सेवा भनी परिभाषित नभएको अवस्थामा यो वित्तीय सेवा नभई सूचना सम्प्रेषण र प्रशोधनको लागि खर्च भएको देखिएकोले मूल्य अभिवृद्धि कर निर्धारण गर्नु पर्ने देखियो। मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा ८(२) को व्यवस्था हो। नेपालबाट विदेश सूचना पाठाउँदा सूचनाको उद्गम सबैलाई भई यहीबाट पठाईने भएकोले सो सेवाको उपभोग नेपालमा भएको हुँदा मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने नै देखिन्छ। तसर्थ, मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा ८(२) मा भएको व्यवस्था बमोजिम मूल्य अभिवृद्धि कर असुल उपर गरी दाखिला गर्नुपर्नेमा निवेदकले SWIFT सेवा प्राप्त गरे बापतको भुक्तानीमा मूल्य अभिवृद्धि कर असुल गरी दाखिला गरेको नदेखिएकोले कार्यालयबाट मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा २०(१) बमोजिम कर निर्धारण गरेको र उक्त कर निर्धारणबाट सृजित दायित्वमा सोही ऐनको दफा २९(१)(क) बमोजिम जरिवाना तथा दफा १९ र २६ बमोजिम थप दस्तुर र ब्याज लाग्ने भएकोले सो समेत माग गरेको कानूनसम्मत नै भएकोले निवेदकको जिकिर नपुग्ने ठहर्छ भनी आन्तरिक राजस्व विभागबाट मिति २०७५/१०/२७ मा भएको निर्णय।

६. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ बशेष सरकारी वकिलको कार्यालयलाई पेशीको सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भनी यस राजस्व न्यायधिकरणबाट मिति २०७६/०५/१८ मा भएको आदेश।

ठहर खण्ड

७. नियम बमोजिम पेशी सूचिमा चढी इजलास समक्ष पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदक मेगा बैंक लि. (साविकको टुरिजम डेभेलपमेन्ट बैंक लि.) का तर्फबाट उपस्थित हुनु भएका विद्वान अधिवक्ता श्री डिल्लीराम श्रेष्ठले मेरो पक्ष मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को अनुसूची १ को समूह ११(४) अन्तर्गतको वित्तीय सेवा प्रवाह गर्ने संस्था भएको तथा SWIFT सेवा बापतको भुक्तानी समेत वित्तीय सेवा अन्तर्गत कै कार्य भएको हुनाले यस्तो अवस्थामा मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा ५(३) को व्यवस्था बमोजिम मेरो पक्षको सो कारोबारमा मूल्य अभिवृद्धि कर नलाग्ने हुँदा दफा ८(२) को आधारमा कर निर्धारण कार्य त्रुटिपूर्ण छ। तसर्थ प्रत्यर्थी कार्यालयबाट जारी गर्नु भएको अन्तिम कर निर्धारण आदेश तथा निर्णय पर्चा एवं सोलाई सदर गर्ने हदसम्मको विभागको निर्णय बदर हुनुपर्छ भनी बहस प्रस्तुत गर्नुभयो।

८. त्यसैगरी प्रत्यर्थी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर समेतका तर्फबाट उपस्थित विशेष सरकारी वकील कार्यालय काठमाडौंका विद्वान उपन्यायाधिवक्ता श्री दिपक भण्डारीले SWIFT सेवा व्यवसाय भएकोमा विवाद छैन। यस्तोमा मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा ८(२) अनुसार मूल्य अभिवृद्धि कर लगाएको शुरु कार्यालय र विभागको निर्णय परिवर्तन गर्नुपर्ने अवस्था नहुँदा सदर हुनुपर्छ भनी बहस प्रस्तुत गर्नुभयो।
९. पुनरावेदकका तर्फबाट लिईएका पुनरावेदन जिकिरहरू, दुवै तर्फका विद्वानहरूबाट प्रस्तुत बहस बुँदाहरू र मिसिल संलग्न कागज प्रमाणहरूको अध्ययन गरी हेर्दा शुरु ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरको निर्णय तथा सोलाई समर्थन गर्ने गरी भएको आन्तरिक राजस्व विभागको निर्णय मिलेको छ छैन ? पुनरावेदकको जिकिर पुग्न सक्ने हो होइन ? भनी निर्णय दिनुपर्ने देखिन आयो।
१०. पुनरावेदन जिकिर बमोजिम SWIFT सेवामा मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने नलाग्ने के हो त भनी विचार गर्दा पुनरावेदक बैंकले SWIFT सेवा विदेश स्थित संस्थाबाट लिई सम्बन्धित उपभोक्ताहरूलाई सेवा प्रवाह गरि व्यवसाय गरी आएकोमा विवाद छैन। आफू एक वित्तीय संस्था भएको तथा उल्लिखित सेवाहरू विदेशबाट प्रवाह हुने सेवा भएको भन्ने आधारमा नेपालभित्र आपूर्ति भएको मानिँदैन भन्ने पुनरावेदकको मुख्य जिकिर रहेको पाइयो। सञ्चार प्रविधिको माध्यमबाट हुने विविध सेवाहरूको कार्यक्षेत्र विश्वव्यापी रूपमा रहेको छ। मूल्य अभिवृद्धि कर र अग्रिम कर कट्टीको विषय सेवाको आपूर्तिसँग भन्दा भुक्तानीको प्रकृतिसँग बढी सम्बन्धित रहन्छ। मूल्यअभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा ८ को उपदफा (२) मा “नेपाल बाहिरको दर्ता नभएको कुनै व्यक्तिबाट सेवा प्राप्त गर्ने दर्ता भएको वा दर्ता नभएको व्यक्तिले यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम कर लाग्ने मूल्यमा भुक्तानीका बखत कर निर्धारण र असुल उपर गर्नु पर्नेछ” भन्ने व्यवस्था गरेको र मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को अनुसूची १ मा समावेश भएका कर छुट पाउने सेवा बाहेकका अन्य सबै सेवाहरूमा भएको भुक्तानीको रकममा कर लाग्ने देखिन्छ। मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन २०५२, को दफा २ मा सेवा भन्नाले वस्तु वाहेकको जुनसुकै कुरा सम्झनुपर्छ भन्ने व्यवस्था रहेको छ। ऐनमा उल्लेख भएको उक्त परिभाषा अनुसार पनि बैंकले अन्य मुलुकमा रकमान्तर गर्दा प्रयोगमा ल्याएको SWIFT सेवा हो भन्ने देखिन्छ। तथापि उक्त सेवा वित्तीय सेवा नै हो भनी पुनरावेदकले प्रमाणित गर्न सकेको पाईदैन। विवादीत विषय भनेको SWIFT जस्ता सेवा प्रयोगकर्ताहरूले तिरेको शुल्क मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा ८(२) मा रहेको कानूनी व्यवस्था अनुसार नेपाल बाहिरको दर्ता नभएको व्यक्तिबाट सेवा प्राप्त गरे वापत भुक्तानी गरेको रकममा मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने देखिँदा उक्त कर निर्धारण त्रुटिपूर्ण छ भन्ने पुनरावेदकको पुनरावेदन जिकिर सँग सहमत हुन सकिँएन।
११. अत माथि विवेचित तथ्य एवं आधार कारण समेतबाट स्थायी लेखा नं. ३०४३०१२४१ भएका पुनरावेदक करदाता साविकको टुरिजम डेभेलपमेन्ट बैंक लिमिटेड हाल मेगा बैंक लिमिटेडको आ.व.२०७०/०७१ को मूल्य अभिवृद्धिकर निर्धारणका सम्बन्धमा शुरु ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवनको मिति २०७५/०४/०४ को निर्णय र सोलाई समर्थन गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व मेगा बैंक नेपाल लिमिटेड विरुद्ध ठूला करदाता कार्यालय समेत मुद्दा मू.अ.कर (०७०/०७१) नि.नं.५ पृष्ठ ५ मध्येको पृष्ठ ४

विभागबाट मिति २०७५/१०/२७ मा भएको निर्णय मिलेको देखिँदा सदर हुने ठहर्छ। पुनरावेदक करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्दैन। अरु तपसिल बमोजिम गर्नु।

तपसिल खण्ड

फैसलाको प्रतिलिपी सहितको जानकारी विशेष सरकारी वकिलको कार्यालय काठमाण्डौलाई दिनु.....१
सरोकारवाला पक्ष नक्कल माग गर्न आए नियमानुसार नक्कल दिनु.....२
प्रस्तुत फैसलाको विद्युतिय प्रति अपलोड गरी यस मुद्दाको दायरीको लगत कट्टागरी मिसिल नियमानुसार गरी बुझाईदिनु.....३

(अध्यक्ष)

विनोद शर्मा

उक्त रायमा हामी सहमत छौं ।

पुष्प प्रसाद गुरागाई
(लेखा सदस्य)

राजेन्द्र पौडेल
(राजस्व सदस्य)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुने:-

शाखा अधिकृत: श्री प्रमोद रिजाल

इतिसम्बत २०७७ साल मंसिर २८ गते रोज १ शुभम.....